

Svar på Jari Jääskeläinens och 17 andra ledamöters undertecknade motion om förbud mot kedjor av entreprenader i byggprojekt i Vanda stad

VD/1576/00.02.00.03/2025

TeA/PW/EJ/MT/KW

Jari Jääskeläinen och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I avtalsvillkoren och konkurrensvillkoren för Vanda stads byggprojekt läggs det till ett förbud mot kedjor av entreprenader.

Kedjorna av underentreprenörer kan sträcka sig till och med till den femte eller sjätte entreprenören. Syftet med detta är endast att fördunkla ansvaret och möjliggöra arbetsrelaterad exploatering i byggnadsarbetet.

I kommunerna och välfärdsområdena byggs årligen för miljarder euro. Tyvärr förekommer det också ofta allvarliga oegentligheter i byggprojekt som finansierats med skattemedel:

- underbetalning
- arbetsrelaterad exploatering av utländska arbetstagare
- andra fenomen inom den grå ekonomin

Det är ohållbart att skattebetalarnas pengar betalas ut till företag som bryter mot lagen och inte uppfyller sina samhällliga förpliktelser.

Vi som skrivit under föreslår att Vanda stad lägger till ett förbud mot kedjor i avtalen och konkurrensvillkoren, om det inte redan finns ett förbud där.”

Stadsfullmäktige 24.2.2025 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

– Jari Jääskeläinens och 17 andra ledamöters undertecknade motion om förbud mot kedjor av entreprenader i byggprojekt i Vanda stad

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Vid upphandling av entreprenader iakttas de anvisningar om förebyggande av den grå ekonomin som godkänts av Vanda stadsstyrelse. Om kedjor av underleverantörer står det på följande sätt:

Alla underleverantörer ska godkännas av beställaren. En underleverantör/underentreprenör till en serviceproducent/entreprenör som står i avtalsförhållande till Vanda stad har rätt att lägga ut upphandlingen/entreprenaden vidare som entreprenad/underentreprenad. Längre kedjor av entreprenader än det här godkänns inte utan särskilt grundad anledning. Utredningar om underleverantörer ska inhämtas innan leverantören godkänns, om anbudsgivaren inte är skyldig att utse underleverantörer redan i anbudet.

Alla underleverantörer/underentreprenörer ska godkännas av beställaren, om inte något annat har avtalats. Beställaren kräver utredningar enligt beställaransvarslagen om underleverantörer/underentreprenörer före arbetet inleds. Serviceproducenten/entreprenören svarar för att utredningarna i fråga är i skick och att förteckningarna är uppdaterade under hela avtalets giltighetstid. Underleverantören/underentreprenören godkänns inte om inte godkända utredningar har erhållits.

Enligt anvisningen ska anbudsförfrågningar och upphandlingskontrakt innehålla ett villkor om begränsning av sammanlänkningen av underentreprenader, men underleverantörskedjan kan vara längre än ett led.

Stadsstyrelsen 24.3.2025 § 22

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Jari Jääskeläinen och de 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade föredraganden slutet av motionssvaret enligt följande: "Enligt anvisningen ska anbudsförfrågningar och upphandlingskontrakt innehålla ett villkor om begränsning av sammanlänkningen av underentreprenader, men underleverantörskedjan kan vara längre än ett steg. följande villkor om begränsning av sammanlänkningen av underentreprenader: En serviceproducent/ underleverantör till en entreprenör/underentreprenör som står i avtalsförhållande till beställaren/byggherren (i en områdesentreprenad till staden) har rätt att lägga ut entreprenaden vidare som entreprenad/underentreprenad. Längre än så är det inte möjligt med kedjor av entreprenader i upphandlingen/entreprenaden utan särskilt grundad anledning och för detta krävs ett skriftligt samtycke av beställaren/byggherren (staden)."

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 7.4.2025 § 18

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Jari Jääskeläinen och de 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Serviceområdet för fastigheter och lokaler inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Stadsmiljöns verksamhetsområde kompletterar sitt tidigare svar i fråga om fullmäktigemotionen.

I fullmäktigemotionen föreslogs det att det ska införas ett förbud mot kedjor av entreprenader, om det inte redan finns ett sådant förbud.

I stadens gällande anvisningar om grå ekonomi konstateras följande om kedjor av underleverantörer: ”En underleverantör/underentreprenör till en serviceproducent/entreprenör som står i avtalsförhållande till Vanda stad har rätt att lägga ut upphandlingen/entreprenaden vidare som entreprenad/underentreprenad. Längre entreprenader godkänns inte utan särskilt grundad anledning.”

Stadsmiljöns verksamhetsområde följer i sina konkurrensutsättningar den ovan föreslagna begränsningen av kedjor av entreprenader enligt anvisningen för bekämpning av grå ekonomi. Vid lokalledningen har sammanlänkningen av entreprenader begränsats ytterligare så att underentreprenören kan anförtro högst en del av sin egen underentreprenad till underentreprenad.

Dessutom kan det konstateras att det i enlighet med fullmäktigemotionen VD/7862/2024 om ansvarsfullt byggande våren 2025 tagits i bruk förfaranden enligt det nya RT-kortet för att bekämpa utnyttjande av arbetskraft inom byggbranschen. Det rekommenderas inte att underentreprenader sammanlänkas i kedjor i flera steg utan grundad anledning. I fråga om entreprenader som hänför sig till byggande bör det konstateras att stadens avtalsparter bör tillåtas möjlighet till underentreprenad. Med iakttagande av anvisningskortet kan beställaren avvärja riskerna i anslutning till kedjor av entreprenader.

Vid byggande av lokaler finns det för närvarande i praktiken inga företag som kan bygga sitt projekt enbart med hjälp av personalen i det egna företaget utan underentreprenader. För att man ska kunna använda olika entreprenadmodeller som lämpar sig för ramvillkoren för varje projekt är det motiverat att tillåta att även underentreprenaden åtminstone delvis läggs ut för vidare underentreprenad.

Stadsstyrelsen 2.6.2025 § 58

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Jari Jääskeläinen och 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 16.6.2025 § 35**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 25.8.2025**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Jari Jääskeläinens och 17 andra ledamöters motion om förbud mot kedjor av entreprenader i byggprojekt i Vanda stad

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Pekka Wallenius, direktör för fastighetscentralen, tfn 040 749 2592, (fornamn.efternamn@vantaa.fi)